

Geografisk InformationsSamverkan
inom Stockholms län

Reseberättelse

GISS studieresa till Berlin med besök på konferensen InterGeo och studiebesök 27-29 september 2017.

Den 27-29 september besökte vi den internationella konferensen InterGeo och gjorde studiebesök hos ESRI Berlin, där även Berlin stad och Berlins brandförsvaret (representerade genom en Esri-konsult) medverkade.

Onsdag 27 september

Med på resan var 39 deltagare från 29 medlemsorganisationer. Vi samlades på onsdagsmorgonen för att flyga till flygplatsen Tegel i Berlin. Vid framkomsten till flygplatsen var ett rum bokad där vi fick förplägnad samtidigt som vi presenterade oss för varandra och gick igenom programmet för de följande dagarna. Efter incheckning på hotellet var det en kombinerad stadsvandring/frågesport i centrala delarna av Berlin med hjälp av en app från Esri.

Torsdag 28 september

Hela den här dagen var vi på konferensen InterGeo och lyssnade på företag men framförallt gick på den gigantiska utställningen. Utställare och vilka presentationer som gjordes finns delvis på InterGeos hemsida - <http://www.intergeo.de/intergeo-en/>. När man trodde man var klar med utställningen öppnade sig ännu en utställningshall och ytterligare rum, var som Pandoras ask. Den stora flugan var "drönare" som fanns överallt. Nu har det verkligen blivit ett genombrott för flygfotografering med drönare samt pc-baserade programvaror för att genomföra efterföljande kartering. Prisnivån har blivit sådan att kommuner och till och med privatpersoner kan skaffa utrustning och programvara. Det fanns också många leverantörer av mätutrustning som vi inte har representerade i Sverige. Vi gjorde ett break i besöket genom att åka buss till den trevliga lunchrestaurangen *Brewery Lemke*.

Efter den intensiva dagen åt vi en gemensam middag på restaurangen *Zur Nolle* för att därefter i natten vandra hem till hotellet.

Fredag 29 september

Efter utcheckning en gemensam promenad till Esri:s kontor i Berlin för att få del i ett spännande program. På hemsidan finns länk till respektive presentation.

09:00-09:15 Introduction presentation, Ingo Michels, ESRI Berlin

09:15-09:30 Introduction presentation, Rune Olsson, GIS Association Stockholm

09:30-10:15 Innovations for a Better Society, Marc Kleemann, Christian Elfers, ConTerra

10:15-10:45 Coffee break & mingle

10:45-11:30 Smart City Berlin, Beate Albert, Berlin Partner für Wirtschaft und Technologie

11:30-12:30 City of Berlin - Geodata Infrastructure, Nicole Heinrich, City of Berlin

Geografisk InformationsSamverkan
inom Stockholms län

12:30-13:30 Lunch

13:30-14:15 Open Data in Sweden, Eva Nord, Uwe Stephan, GIS Association Stockholm

14:15-14:45 Coffee break & mingle

14:45-15:15 Use of Geodata and GIS Applications at the Fire Department Berlin with Focus on Digital Operational Command and Control Center, Jurgen Rusch, ESRI Deutschland

15:15-15:30 Summery and Conclusion, Cristoph Kircher, GIS Association Stockholm (All)

15:30-16:00 Internal Summery, Rune Olsson, GIS Association Stockholm

Efter besöket på Esri var det fri tid några timma innan bussen hämtade oss till flygplatsen för hemresa.

Christoph Kircher från Esri Sverige gjort en Story map – kartberättelse – av vistelsen - länk på GISS hemsida.

Efter studieresan fick deltagarna möjlighet att svara på en webb-enkät vad de tyckte om resan. Här följer några utdrag från svaren till enkäten;

Vad tyckte du om resans upplägg med en kombination av nätverkande, mäsä och föredrag/studiebesök?

- Jättebra. Mycket bra kombination med varierade aktiviteter!
- Mycket bra kombination och viss möjlighet att välja aktiviteter efter eget tycke.
- Bra blandning men det var synd att mäsä var så mycket på tyska.
- Det var bra att båda inlagen fanns med, det gjorde resan intressantare än om det varit antingen mäsä eller studiebesök.
- Bra! Vi hann med mycket samtidigt som vi hade gott om tid att prata med varandra också.
- Det bästa i programuppläget är att mingel och lära-känna aktiviteter hände först. Jag gillade också konceptet att kolla både en mäsä och studiebesök.
- Det är väldigt bra att aktiviteter är varierade, och speciellt hade vi chansen att lära känna varandra.
- Kanonbra upplägg, bra att dela upp gruppen då det kan bli svårt att vandra omkring med 40 personer i Berlin annars.
- Tyckte det var jättebra, speciellt då det fanns så bra översättning till engelska.
- Bra kombo men vi kunde kommit iväg tidigare på onsdagen för mer tid i Berlin, den dagen blev i princip bara en transportsträcka utan några egentliga aktiviteter.
-

Vad tyckte du var mest intressant på Intergeo?

- Att se drönaren/helikoptern köras utomhus
- Att se hur stor branschen är utanför Sverige.
- BIM-modeller
- Keynote - Escaping the flatlands
- 3D och 5D!
- Galileo-föredraget
- All ny teknik
- Att se all teknik och att få diskutera den tillsammans med andra på resan
- Se nya tekniker i branschen och träffa nya företag/branscher
- WebbGIS
- Föredrag om procedurrella 3D-modeller för Hollywoodfilmer mm
- Några presentationer i början. Det var inte jättemycket i mäsädelen som intresserade eller kändes relevant.

Vad tyckte du var mest intressant under fredagens föredrag?

- Berlin stads föredrag
- Berlins brandförsvär
- Att höra hur Berlin/Tyskland jobbar med öppna data
- Berlin stad och Smart city
- Berlin stad, öppna data samt Esris presentation.

Geografisk InformationsSamverkan
inom Stockholms län

- Att få veta hur Berlin stad arbetade med kartor. Diskussionerna vi förde mellan hur vi arbetar i Sverige jämfört med Tyskland.
- De var intressant ur öppna de var med hur de har löst många problem.
- Evas och Uwes presentation

Vad tar du med dig hem från studieresan?

- Nya och gamla kontakter, omvärldsbevakning, inspiration
- Att Sverige är en liten damm och att det finns många större fiskar i oceanen.
- Att Berlin stad är framåt i öppen data och att vi behöver jobba mera i denna fråga.
- Drönare är definitivt det hetaste ämnet nu!
- Statiska kartor är döda, vi måste tänka mer på att visualisera en dynamiskt föränderlig verklighet.
- De inspirerar att tänka i nya banor och använda tekniken på rätt sätt.
- Bättre kontaktnät, mer kunskap om open source.
- Intressant att få en inblick i hur GIT ser ut i Tyskland.
- Att det finns mycket att se i Berlin utifrån ett samhällsplaneringsperspektiv.
- Bra människor håller på med GIS!
- Några nya kontakter och intressanta iakttagelser om hur man jobbar med t.ex. öppna data i Berlin.

Rune Olsson

Ordförande GISS